

ПРОЕКТ!

ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА

2018 - 2020 год.

Гр. Дългопол, 2018 год.

СЪДЪРЖАНИЕ

РАЗДЕЛ I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА

1. Туристически ресурси

- 1.1 Географско разположение и релеф
- 1.2 Население и социално-икономически характеристики
- 1.3 Транспортна достъпност

2. Природни ресурси

- 2.1. Резервати
- 2.2. Защитени местности
- 2.3. Природни забележителности

3. Антропогенни ресурси

- 3.1 Исторически и културни забележителности
- 3.2 Традиции и обичаи
- 3.3 Спорт

РАЗДЕЛ II. ТУРИСТИЧЕСКИ БАЗИ И УСЛУГИ

1. Туристически бази и услуги
2. Допълнителни туристически услуги и атракции

РАЗДЕЛ III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ

1. Силни страни
2. Слаби страни
3. Възможности
4. Заплахи

РАЗДЕЛ IV. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ

1. Приходна част на програмата
2. Разходна част на програмата

РАЗДЕЛ V. ЦЕЛИ, МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА

РАЗДЕЛ VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за развитие на туризма в община Дългопол за 2018-2020 г. е разработена на основание чл.12, т.1 от Закона за туризма и в съответствие с Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България, Общински план за развитие 2014-2020 и Програма за управление за мандат 2015-2019 год. на Кмета на Община Дългопол.

Тя е изготвена с цел да се открийт приоритетите на общината в областта на туризма, да се насърчи използването на природните дадености на община Дългопол - богатата природа с множество защитени обекти, културно наследство, природни и исторически забележителности и да се аргументират проектите на общината, които ще бъдат предложени за финансиране от фондовете на Европейския съюз.

Програмата за развитие на туризма в община Дългопол е структурирана в пет раздела. Във всеки един от тях е направен анализ на съществуващото състояние, въз основа на който по-нататък са определени силните и слабите страни, възможностите и заплахите в областта на туризма.

РАЗДЕЛ I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ

1. Туристически ресурси

1.1 Географско разположение на общината

Община Дългопол е разположена в Източна България с площ от 442км², което я класифицира като средна по големина община за страната. Тя е дарена с изобилие от природни пейзажи в резултат на благоприятното ѝ местонахождение. Община Дългопол се намира в източната точка на всеобхватната планинска верига от Стара Планина, която се разпростира по цялата дължина на България и достига до бреговете на Черно Море. Релефът е полупланински и планински и се определя от реките Луда Камчия и Голяма Камчия, северния склон на Камчийска планина и източния клон на Върбишкия балкан. Общината е с умереноконтинентален климат, което обуславя проявяващата се сезонност. Изразен превес има летния туристически сезон.

Административен, индустриален и културен център е град Дългопол (обявен за град през 1969 година), който се намира на 70км от Варна и на 50км от Бургас. Общината граничи с общините Долни Чифлик, Провадия, Руен и Смядово.

На територията на община Дългопол има два големи язовира - Цонево и Елешница. Язовир Цонево е седмия по големина в страната с дължина 28 километра. Територията на общината е богата на водни ресурси, което позволява развитието на воден туризъм.

1.2 Население

Общината обхваща 17 населени места в т. ч. 1 град и 16 села с общо население по постоянен адрес 13 440 жители (по информация на НСИ към 31.12.2017 год.). Административен център е гр. Дългопол, който се намира на 73 км. западно от областния център - Варна. Община Дългопол е една от 12-те общини в област Варна. Тя е на пето място по територия и по население сред общините в областта.

1.3 Транспортна достъпност

През територията на общината преминава ЖП линията Варна - София с отклонение за Шумен. Железопътните линии на територията на общината са двойни и електрифицирани. На територията на общината има 4 ЖП гари – Аспарухово, Комунари, Дългопол и Величково, както и една ЖП спирка – Боряна. През общината преминава и пътя Провадия - Айтос, който осигурява връзка между Северна и Южна България. Пътната мрежа свързва всички населени места с центъра на общината – гр. Дългопол. Общественият транспорт на територията на общината се осъществява чрез автобуси (частни), а връзката с областния град – чрез автобусен и ж.п. транспорт. Близостта на Община Дългопол с Черноморският туристически район дава възможност атрактивните в туристическо отношение обекти да бъдат включени в кратки екскурзии, организирани за туристите.

2. Природни ресурси

Община Дългопол разполага с благоприятни природогеографски и биоклиматични ресурси за туризъм, които са предпоставка за развитието не само на воден туризъм, но и все по-търсените напоследък форми на селски, познавателен и екотуризъм.

Съгласно Регистъра на защитените територии, поддържан от Регионална инспекция по опазване на околната среда - Варна на територията на община Дългопол има 7 защитени местности, 3 природни забележителности и 2 резервата:

2.1 Природни резервати

- **ПР „Върбов дол”** – обявен със заповед № 508 от 28 март 1968 г. Създаден е с цел да бъдат запазени типичните за района дъбови гори. Представлява равнинно-хълмист предпланински пояс от дъбови гори със семенен и издънков произход и със запазена горска тревна растителност. Разположен е върху площ от 70,6 ха в землището на с.Аспарухово. Попада в южната част на общината, а от град Дългопол отстои на около 14 км.
- **ПР „Калфата”** – обявен със заповед № 508 от 28 март 1968 г. Обхваща вековни смесени широколистни гори от зимен дъб, цер, благуи, източен бук и др. с добро общо състояние в землището на с. Поляците с обща площ 46,9 ха. Територията се намира по границата на югозападната част на общината, на около 21 км от град Дългопол.

2.2 Защитени местности:

- **ЗМ „Водениците”** – обявена с заповед № 689 от 22.07.1987 г. обхваща 450 дка горска площ в землището на с. Сладка вода. В местността живеят защитени от закона редки видове птици. В района има около 15 карстови пещери и скални ниши. Има изградена посетителска инфраструктура.
- **ЗМ „Тулумова пещера”** – Обявена е с заповед № 183 от 06.11.1968 г. а със Заповед № 812/23.08.2002 г. е прекатегоризирана, с площ 3 ха. Намира се в землището на село Арковна, община Дългопол, област Варна. В пещерата се влиза от югоизточния

склон на хълм Голяма Арковна. Представлява местообитание на защитени видове прилепи по смисъла на Закона за биологичното разнообразие. Районът е трудно достъпен.

- **ЗМ „Преграда”** – обявена с заповед № 183 от 06.11.1968 г. и прекатегоризирана с № РД-823 от 23 август 2002 г. ДВ бр. 86 от 10.09.2002 г. 3,6 хектара горска площ до с. Дебелец със смесени насаждения от зимен дъб и белгун в добро състояние с възраст на дърветата 120 – 140 години. Опазва вековно смесено насаждение от зимен дъб и благун.
- **ЗМ „Рояшка скала”** - обявена с заповед № 1219 от 09.12.2005 г. Запазена територия с характерен ландшафт, включващ забележителни скални образувания - местообитания на защитени и приоритетни за опазване видове птици (скален орел, бухал, белоопашат мишелов и др.) Опазва защитени животински и растителни видове. Предоставя възможности за образователна дейност и развитие на устойчив туризъм.
- **ЗМ „Козя река”** – обявена с заповед № РД-337 от 30.05.2006 г., бр. 57/2006 на Държавен вестник. Опазва местообитания на застрашени и редки растителни видове.
- **ЗМ „Дебелец”** – обявена с Заповед № РД-532 от 12.07.2007 г., бр. 72/2007 на Държавен вестник. Обявена е след прекатегоризирането на буферната зона на Поддържан Резерват Върбов дол.
- **ЗМ „Дъбовете”** - обявена с Заповед № РД-513 от 12.07.2007 г., бр. 72/2007 на Държавен вестник. Обявена е след прекатегоризирането на буферната зона на Поддържан Резерват - Калфата.

2.3 Природни забележителности:

- **ПЗ „Сини вир”** – обявена със заповед № 37 от 11.01.1968 г., бр. 43/1968 на Държавен вестник с площ от 4 ха. Намира се в землището на с. Дебелец и представлява горска територия с преобладаващ семенен произход от габър, източен бук, цер, благун. Представлява водопад образуван по поречието на река Елешница.
- **ПЗ „Чудните скали”** – обявена с постановление на Министерски Съвет № 1869 от 17.02.1949 г., бр. на Държавен вестник с площ от 13, 5 ха. Създаден е с цел запазване на скално образувание от стари геоложки времена предавайки нехарактерен изглед на околните терени. Разположена е в землището на с. Аспарухово с площ 7,7 ха. Състои се от уникални скални образувания, които имат научна, културна и естетична стойност. До обекта води второкласен път с удобни места за фотозаснемане.
- **ПЗ „Куза скока”** – обявена със заповед № 1801 от 08.08.1961 г. за опазване на естествен водопад с височина от 7 м с извор до него. Намира в землището на с. Лопушна. „Куза скока” е сезонен водопад, подхранван от топенето на снеговете и поройните дъждове.

3. Антропогенни ресурси

3.1 Исторически и културни забележителности

Община Дългопол се отличава не само със забележителна природа, но и с богато културно-историческо наследство. На територията на общината има множество останки от антични и средновековни селища и крепости, които от своя страна създават предпоставки за развитието на исторически и културен туризъм. Особен интерес представляват:

- **Праисторическа селищна могила до с. Сава** - дава името на така наречената енеолитна "Култура Сава". Тук са открити уникални керамични съдове с многоцветна украса, изработени с изключително майсторство, каменни, кремъчни и костени оръдия на труда, явяващи се връх в производството на подобен вид сечива от тази епоха. Материалите се съхраняват в Градския археологически музей в Дългопол.
- **Праисторическо селище "Усое-1", "Усое-2" с. Аспарухово** - намира се в местността Усоето и представлява неолитно селище от V-то хил. пр. Хр. от "открит тип", построено върху стара речна тераса. От него са разкопани 80 землянки с неправилна форма - от края на VI и началото на V хил. пр. Хр. Анализът на керамичните съдове, оръдията на труда, глинените идоли и типът жилища показват съществуване на високо развита култура от новокаменната епоха. Наименованието "култура Усое" се използва за обозначаване на средно и къснееолитната археологическа култура в Североизточна България и Лонгоза.
- **Раннееолитна археологическа култура „Цонево”** - носи името на с. Цонево (Дългопол), близо до което е разкрита (в селищната могила Голямо Делчево, днес в чашата на язовир „Цонево"). Населението е било земеделско-скотовъдно. Жилищата са землянки. Керамиката е сиво-черна. Оръдията на труда са каменни и костени. Култура Цонево е свързващо звено между раннееолитните култури от Тракия и раннееолитните култури на север и североизток от р. Дунав. Материалите от обекта се съхраняват в градския археологически музей гр. Дългопол, Археологическия музей при БАН и НИМ.
- **Антична и средновековна крепост Арковна** – намира се в с. Арковна, паметник от местно значение, ДВ 16/1968. Крепостта при връх Арковна функционира заедно с прилежащото и селище като развита агломерация от III в. пр. Хр. Останки от крепости могат да се видят още край селата Комунари и Аспарухово.
- **Тракийски некропол от Римски период - II век** – действащи археологически разкопки на 2 км. от гр. Дългопол.
- **Скален манастир с. Рояк** – намира се на 2,5 км от с. Рояк. Местно значение ДВ16/1968 Използван от монасите исихасти през късното средновековие. Открити са ктиторски надписи от царете Михаил Асен и Йоан Владислав. Във витрините на музея се съхраняват различни предмети от бита на монасите.
- **Средновековен манастир „Св. Атанасий”** – намира се на 4 км от с. Аспарухово. Местно значение ДВ16/1968. Останки от основи и фрагменти от многоцветна глазирана керамика. Разрушен в началото на XVII век.

➤ **Възрожденска църква „Св. Петка Параскева”** – намира се в с. Аспарухово. Строена през 1857г. от майстори от гр. Охрид. Масивни стени от дялан камък. Зографисана от художника от габровската школа Иванчо хаджи Василев. В църковния двор войнишки погребения – кенотафи/символични погребения/ на загиналите войни от с. Аспарухово по време на войните от началото на миналия век. Погребения на свещеници. В гробищния комплекс се намира и паметник на художника подпоручик Гавраил Попов от с. Аспарухово, убит през 1916 г.

➤ **Лобното място на войводата от Тревненската чета Христо Николов Патрев**, загинал при с. Аспарухово, м. „Трънливата стока”, след Априлското въстание 1876г. Паметник от национално значение ДВ 45/1973. Достъпен от гр. Дългопол и с. Аспарухово по маркирани туристически пътеки.

➤ **Исторически музей – гр. Дългопол.**

Историческият музей в гр. Дългопол съществува от 1948 г. В него са постъпили и се съхраняват значително количество археологически, етнографски, фолклорни и други материали, много от които са с неocenима стойност и национално значение.

Музеят разполага с функционална двуетажна сграда с две експозиции- археология и етнография. В археологическият отдел са обхванати всички епохи – от палеолита до късното средновековие. В музея се съхраняват оръдия на труда, съдове, оръжия, култова пластика от уникално неолитно селище „Усое” до с.Аспарухово, от края на VI и началото на V хил. пр. Хр. Селището е от „открит тип”, построено върху стара речна тераса.

Особен интерес сред научните среди представлява Савенската селищна могила, дала името на енеолитната култура „Сава”- V хил. пр. Хр. След систематични разкопки са открити голямо количество керамични съдове с разнообразна форма и украса, в това число и многоцветна, изработена с изключително майсторство от фино пречистена глина. Каменните, кремъчни и костени оръдия на труда от тази могила се явяват връх в развитието на производството на подобен вид сечива от епохата. От Бронзовата епоха при с. Сава е открито изключително интересно укрепено селище – обект Сава – Цонево.

От селищата и крепостите от I хил.пр.Хр на археологическият комплекс Арковна е представена разнообразната тракийска и гръцка керамика, монетите от различни градове и държави, както и амфорите с печати от различни гръцки полиси.

В етнографската експозиция са показани предмети от поминъка на населението, носии, тъкани, накити и обредни практики от XIX век. Етнографска сбирка има още в читалище „Добри Недев – 1894 г.” с. Аспарухово, където са събрани предмети от културата и бита на населението от XX век.

3.2 Традиции и обичаи

Комплексната читалищна дейност е най-масово представената културна дейност в общината. Броят на регистрираните читалища е 12, в тях е застъпена библиотечната дейност и различните форми на художествената самодейност. Библиотечната дейност (осъществявана изключително в читалищните библиотеки и частично в училищните) се направлява и методически подпомага от общинската библиотека в гр. Дългопол. Организирания общ библиотечен фонд в общината наброява около 85 хил. библиотечни единици, ползвани ежегодно от около 2500 читатели.

С по-добра читалищна дейност се характеризират:

- *Народно Читалище (НЧ) „Н.Й. Ванцаров”* – гр. Дългопол. Материалната база (сградата) на читалището не е в добро физическо състояние. Читалищните дейности са женска фолклорна група, колектив за художествено слово, колектив за народни танци”Ритми”, детска фолклорна група „Камчийче”, детски битов оркестър, детски танцов колектив, детско театрално експериментално студио и др.
- *НЧ „Пробуда”* в с. Цонево. Към него освен библиотечна дейност (10900 библиотечни единици), са сформирани: група за фолклор, група за стари градски песни, школа по модерни танци. В Яворово¹ също функционира *НЧ „Св. Св. Кирил и Методий 1934”* със сформирана женска фолклорна група.
- *НЧ „Светлина 1928 г.”* – с. Сава. В читалището има библиотека (4200 библиотечни единици) и се развива художествена самодейност (женска фолклорна група);
- *Читалище Добри Иванов Недев”* – с. Аспарухово. Освен библиотечна дейност (9500 библиотечни единици) е организирана и група за автентичен фолклор.
- *НЧ „Христо Ботев”* – с. Красимир е само с библиотечна дейност (800 библиотечни единици).
- *НЧ “Св. Св. Кирил и Методий”* – с. Боряна”, с женска фолклорна група.
- *НЧ „Али Емурлов”1938”* – с. Медовец със сформирана детска фолклорна група.
- *НЧ „П.Ив.Недев” 1927”* – с. Комунари с организирана женска фолклорна група.

Самодейните състави и групи не само дават възможност на населението за участие в културният живот на общината, но имат значение за съхраняване на местните фолклорни традиции. Ежегодно съставите към читалищата вземат участие в различни фестивали, надпявания, концерти и събори, организирани на местно, регионално и национално ниво.

На територията на общината са изградени 5 православни храма (в гр. Дългопол и селата Цонево, Арковна, Партизани, Сава) и 7 джамии (в селата Цонево, Поляците, Партизани, Лопушна, Медовец, Рояк – 2 бр.)

3.3 Спорт

Спортът и свързаната с него спортна инфраструктура в община Дългопол са ориентирани към населението и са с предназначение за *масов* спорт.

По-големите населени места разполагат със спортна база, която е възможно да се използва за развитието на масов спорт. В структурата на спортната инфраструктура преобладават стадионите и футболните игрища, допълнени от две зали за борба, баскетболна площадка. Спортната инфраструктура в населените места се допълва от спортните площадки и игрища в училищните дворове, които се използват основно от учениците.

На територията на с. Аспарухово е изграден Общински център за спорт, младежки дейности и отдих, който разполага със спортна зала, външни открити площадки, паркинг и игрища, както и леглова база със столова. Общинския спортен център е подходящ за организирани прояви със състезателен или любителски характер с осигурени условия за футбол, хандбал, волейбол, баскетбол, борба, бокс и вдигане на тежести и др. В легловата

¹ Присъединено през 1975 г. към с. Цонево с Указ № 689, обн. на 22.04.1975 г.

база са оборудвани зали за тихи игри, зала за танци, фитнес зала, сауна. На разположение са 20 стаи с общо 60 легла, 62 броя парко места, в т.ч. 6 броя за инвалиди.

РАЗДЕЛ II. ТУРИСТИЧЕСКИ БАЗИ И УСЛУГИ

1. Туристически бази и услуги

Туризмът, разглеждан като икономическа дейност, е свързан с отрасъл „Ресторантьорство и хотелиерство“. Функциониращите заведения за хранене и местата за настаняване, свързани с туризма на територията на общината са разположени в самия град Дългопол и околните села. Техният брой непрекъснато се увеличава.

Община Дългопол разполага със сравнително добра хотелска база. На разположение на жителите и гостите на общината има множество къщи за гости, стаи за гости и семейни хотели, а именно:

№ по ред	Населено място	Място за настаняване	Брой стаи	Брой легла	Категория звезда
1	Аспарухово	Семеен хотел „Изгревът“	18	36	1 звезда
2	Аспарухово	Семеен хотел „Камелия“	12	35	1 звезда
3	Аспарухово	Семеен хотел „Белведере“	20	48	1 звезда
4	Аспарухово	Хотел „Станимака“	5	12	1 звезда
5	Аспарухово	Къща за гости „Овчага“	19	50	1 звезда
6	Аспарухово	Къща за гости „Къщата на езерото“	9	22	2 звезди
7	Аспарухово	Къща за гости „Китана“	8	20	1 звезда
8	Аспарухово	Къща за гости „Бяна“	5	17	1 звезда
9	Аспарухово	Къща за гости „Вила Моника“	6	18	1 звезда
10	Аспарухово	Къща за гости „Мимоза“	5	14	1 звезда
11	Аспарухово	Къща за гости „Панорама“	12	20	2 звезди
12	Аспарухово	Къща за гости „Св. Никола“	6	10	1 звезда
13	Аспарухово	Стаи за гости –	4	8	1 звезда

		Николай Ненов			
14	Аспарухово	Стаи за гости – „Василев-05“ ЕООД	5	10	1 звезда
15	Аспарухово	Стаи за гости „Дари-Криси“	4	14	1 звезда
16	Аспарухово	Стаи за гости- „АСПА ТУР“ ЕООД	6	12	1 звезда
17	Дебелец	Стаи за гости- Росица Георгиева	1	2	1 звезда
18	Дебелец	Стаи за гости „Трите бора“- сграда №1	5	10	1 звезда
19	Дебелец	Стаи за гости „Трите бора“- сграда №2	5	10	1 звезда
20	Дебелец	Къща за гости „Дебелец 2010“	4 стаи, 4 бунгала, 1 апартамент	24	1 звезда
21	Дебелец	Къща за гости „Камчия“	16	38	1 звезда
22	Дебелец	Къща за гости „Дебелец 1“	4	8	2 звезди
23	Дебелец	Къща за гости „Дебелец “	9	24	2 звезди
24	Партизани	Семеен хотел „Тек конак“	14	21	1 звезда
25	Арковна	Семеен хотел „Гюрлата“	12	20	1 звезда
26	Сладка вода	Стаи за гости	4	8	1 звезда

Като цяло с.Аспарухово се откроява като туристическия център на общината. Хотелите и къщите за гости на неговата територия разполагат с много добра леглова база.

Съгласно Закона за туризма, лицата извършващи хотелиерство се задължават да водят регистър на настанените туристи, за гражданството им и за броя на реализираните нощувки.

2. Допълнителни туристически услуги и атракции

Предлагането на допълнителни туристически услуги е сравнително слабо, липсва разнообразие на туристическия продукт. Разнообразието в туристическото обслужване

може да се постигне в допълнителното развитие на опознавателния туризъм чрез използването на уникалните защитени природни обекти.

Предлаганите към настоящия момент туристически услуги, атракции и възможности за спорт са:

- Посещение на етнографска сбирка;
- Разходка с традиционна каруца;
- Посрещане на гостите по стари български обичаи от местни жени, облечени в традиционни за района носии;
- Дегустации на вина и ракии местно производство;
- Разходки с лодки в язовира;
- Дегустация на мед и демонстрация как се прави;

На територията на Община Дългопол съществува, но се използва в недостатъчна степен потенциала за осъществяване на:

- Организиран лов и риболов;
- Активен спортен туризъм – напр. скално катерене, спортно гребане, преходи по туристически маршрути и др.

РАЗДЕЛ III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ

1. Силни страни

- Добро географско положение;
- Наличие на природни ресурси, достатъчни за развитие на туризъм (климат, гори, разнообразни възможности за туристически маршрути и др.);
- Наличие на защитени територии, като предпоставка за развитие на екологичен и познавателен туризъм;
- Наличие на добри примери – вече създадени туристически бази, ползващи се с добро име;
- Наличие на водни басейни (яз. Цонево и яз. Елешница) и природни забележителности;
- Традиции във фолклора и художествената самодейност.
- Добро съжителство на различните етноси, религии и култури.
- Близост до голям туристически център – гр. Варна.

2. Слаби страни

- Липса на цялостен туристически продукт на територията на общината;
- Липса на браншова организация и местна туроператорска фирма;
- Липса на подготвени кадри за привличане и обслужване на различни групи туристи;
- Липса на външни инвеститори;
- Отлив на млади и квалифицирани хора от региона;
- Недостатъчна реклама на туристическия ресурс в общината;

3. Възможности

- Използване на допълнителни финансови средства от външни източници – европейски фондове, програми за финансиране на различните министерства и други донори;
- Развитие на селски и екотуризъм;
- Организиране на традиционни прояви през годината, посветени на различни местни обичаи, продукти и др.;
- Квалификация и обучение на кадри за туризъм;
- Разработване на туристически маршрути и екопътеки;
- Възможности за организиране на културни посещения на чуждестранните туристи, почиващи на Черно море;
- Възможности за финансиране от фондове на Европейския съюз;
- Възможности за разработване на съвместни туристически продукти с други общини;

4. Заплахи

- Отчуждаване от културно-историческите традиции и духовни ценности;
- Негативна нагласа към опазване на околната среда и съхраняване на природните забележителности;
- Възможно разочарование на посетителите от състоянието на инфраструктурата и/или недостатъчно доброто ниво на предлаганите услуги;
- Недостатъчен финансов ресурс;
- Високи изисквания по отношение на качеството на предлагания туристически продукт;
- Намаляване потока от български туристи поради ограничените финансови възможности;

РАЗДЕЛ IV. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ДЪЛГОПОЛ

1. Приходна част на програмата за развитие на туризма в Община Дългопол

Средствата за развитие на туризма могат да бъдат от следните източници:

- Туристически данък, определен от Общинския съвет по реда ЗМДТ;
- Такси от категоризация на туристически обекти съгласно тарифата за таксите, които се събират по Закона за туризма;
- Глоби и други имуществени санкции, наложени по реда на Закона за туризма;
- Средства от външни източници – фондове на ЕС;
- Дарения;
- Лихви;
- Други източници;

2. Разходна част на програмата за развитие на туризма в Община Дългопол

Средствата от приходната част на Програмата за развитие на туризма се разходват само за мероприятията по чл. 11, ал. 2 от Закона за туризма, а именно:

2.1. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти;

2.2. изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;

2.3. изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;

2.4. организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;

2.5. провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;

2.6. реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;

2.7. взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;

2.8. подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти.

РАЗДЕЛ V. ЦЕЛИ, МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА

1. Основна цел.

Основна цел на Програмата за развитие на туризма е устойчиво развитие на туризма, базирано на природните дадености и културно-историческото наследство на селищата в община Дългопол, да се изгради и поддържа позитивен имидж на туризма в общината като привлекателна туристическа дестинация с уникални природни забележителности, впечатляващо културно-историческо наследство и народни обичаи. Да се повиши стремежа към конкурентоспособност на туристическия продукт и маркетинг и реклама на дестинацията.

Отнесено към приоритетите, заложи в Общински план за развитие на Община Дългопол 2014-2020, това са:

- **ПРИОРИТЕТ 1:** Икономическо съживяване и развитие на района, повишаване на конкурентоспособността, насърчаване на предприемачеството и инвестициите с приоритети селско стопанство, туризъм и лека промишленост.
- **ПРИОРИТЕТ 4:** Подобряване на качеството и достъпа до обществени услуги - административни, образователни, здравни, социални и културни.

2. Специфични цели.

В съответствие с Общински план за развитие на Община Дългопол 2014-2020 специфичните цели на Програмата са:

- Насърчаване развитието на интегриран туризъм, чрез опазване, популяризиране и развитие на културното и природно наследство
- Развитие на културата, спорта и младежките дейности

Други цели на програмата са:

- Подобряване на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, което включва: ремонт и текуща поддръжка на местните пътища, свързващи туристическите забележителности на общината; поддръжка на паметниците на културата и другите обекти на историческото наследство;
- Разумно използване на природната среда при създаването на условия за отдих и развлечения на жителите и гостите на общината, съчетано с опазване на природата и съхраняване на биоразнообразието;

➤ Изработване и монтиране на указателни табели за местонахождението на природните, културно-историческите и туристически обекти на територията на общината;

3. Мерки и дейности.

➤ **Мярка 1: Подпомагане развитието на местния туристически продукт и маркетинг на дестинациите.**

№	Дейности	Финансиране	Срок за изпълнение	Отговорна институция
1.1.	Развитие на интегриран туристически продукт и маркетинг на дестинациите	ОПРР и др. източници	2020	Община Дългопол
1.2.	Създаване на общинска стратегия и програма за развитие на туризма	ОПДУ и др. източници	2020	Община Дългопол

➤ **Мярка 2: Развитие на природни, културни и исторически атракции.**

№	Дейности	Финансиране	Срок за изпълнение	Отговорна институция
2.1.	Възстановяване, опазване, експониране, социализиране, оборудване на туристически атракции и подобряване на обслужващата инфраструктура	ОПРР и др. източници	2020	Община Дългопол
2.2.	Изграждане и възстановяване на екопътеки на територията на община Дългопол	ПРСР и др. източници	2020	Община Дългопол

➤ **Мярка 3. Инвестиции, свързани с опазване, възстановяване и използване на културното наследство**

№	Дейности	Финансиране	Срок за изпълнение	Отговорна институция
3.1.	Съхраняване, реставрация, консервация и социализиране на културно-историческото наследство	ОПРР, чрез Министерство на културата, Централен бюджет и други източници	2020	Община Дългопол
3.2.	Археологически проучвания и процедури за придобиване статут	Финансов механизъм на	2020	Община Дългопол

	на паметници на културата с национално и световно значение за исторически обекти на територията на община Дългопол	ЕИП/Министерство на културата/Общински бюджет/Общностни програми и др. източници		
3.3.	Художествено осветление на защитени природни обекти в община Дългопол	Министерство на културата и др. източници	2020	МК и Община Дългопол
3.4.	Възстановяване на стария архитектурен камчийски стил в с. Аспарухово и придобиване статут на уникално селище под егидата на ЮНЕСКО	Частен сектор/Общински бюджет/ ЮНЕСКО и др. източници	2020	Община Дългопол

➤ **Мярка 4: Обновяване, ремонт и оборудване на културни институции**

№	Дейности	Финансиране	Срок за изпълнение	Отговорна институция
4.1.	Създаване на етнографски комплекс в с. Аспарухово	ПРСР и др. източници	2020	Община Дългопол
4.2.	Създаване на занаятчийски обучителни центрове към читалища в общината	ПРСР и др. източници	2020	Община Дългопол

РАЗДЕЛ VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Ключова институция за развитието на туризма на територията на общината по смисъла на Закона за туризма е Общинска администрация – Дългопол. В нейните прерогативи са подготовката и реализацията на общинската програма за туризма, процеса на категоризация и прекатегоризация на туристическите обекти и др. В резултат на изпълнение на заложените в Програма за развитие на туризма в Община Дългопол 2018-2020 цели и мерки Община Дългопол ще се утвърди с рентабилен туристически сектор, очаква се развитие на малкия и среден бизнес и разкриване на нови работни места.

Програмата е изготвена от дирекция „Специализирана администрация“, отдел „Устройство на територията, общинска собственост, търговия, земи и гори“ на Община Дългопол и приета с Решение №.....на Общински съвет Дългопол.